B 37317

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI KÖZSÉGI VÖRÖSMARTY MIHÁLY FŐREÁLISKOLA

ÉRTESÍTŐJE

1921—1922

KÖZZÉTÉTETTE

DR. HORVÁTH CYRILL

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1922

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI KÖZSÉGI VÖRÖSMARTY MIHÁLY FŐREÁLISKOLA

ÉRTESÍTŐJE

1921—1922

KÖZZÉTETTE

Dr. HORVÁTH CYRILL

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1922

INTÉZETÜNK AZ 1921/22. ISKOLAI ÉVTŐL KEZDVE VÖRÖSMARTY MIHÁLY NEVÉT VISELI. AZT AKARJUK, HOGY EZ A NÉV PÉLDAADÁST, ÉPÜLÉST JELENTSEN NÖVENDÉKEINK SZÁMARA. GYERMEKEINK SZERESSÉK MEG VÖRÖSMARTY GYERMEKI GYENGÉDSÉGÉT, NEMES, KÜZDELMES IFJÚSÁGÁT, KOMOLY FÉRFIÚI NAGYSÁGÁT ÉS TEGYÉK MAGUKÉVÁ LELKÉT, AHOGY MŰVEIBEN ÉL: MAGASZTOS ESZMÉNYEIVEL, TISZTA, SZENT HEVÜLETEIVEL, SÚLYOS ÉS FENKÖLT GONDOLATAIVAL. A SZÓZAT KÖLTŐJÉNEK SZELLEME NEM AVULT EL ÉS NEM AVUL EL SOHA. AZ A NEMZEDÉK, MELY AZ Ő KULTUSZÁBAN NŐ FEL, BIZONYARA BETÖLTI NAGY HIVATÁSÁT

VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

I.

Az iskola múltja.

Pest sz. kir. város törvényhatósága 1870. okt. 12-én elhatározta, hogy a Józsefvárosban alreáliskolát alapít. Az új iskola még 1871-ben megnyílt mint „Pest józsefvárosi alreáltanoda", de már az 1874/75. isk. év elején négyosztályossá lett és főreáliskolai rangra emelkedett.

Az intézet három esztendeig a józsefvárosi Bodzafa- (ma Röck Szilárd-utcában lévő Simkovits-féle bérházban, a későbbi Rákosi-ház helyén volt elhelyezve; mint főreáliskola azonban 1874-ben már mai, saját épületében kezdte meg munkáját. Első főigazgatója Lutter Nándor volt 1891. végéig; 1892-től 1919. február haváig Erődi-Harrach Béla, illetőleg 1911-től ennek társa, Fest Aladár, 1919. őszétől pedig dr. Pintér Jenő a fő vezetője.

Az igazgatói tisztet hárman viselték: Felsmann József (1871—1903.), Berkes Imre (1903—1911.) és Horváth Cyrill (1911—.) Rajtuk kívül mint a rendes tárgyak tanárai a következők működtek: Asbóth Oszkár, Ágh Géza, Bajor József, Balázsy Dénes, Baróti Lajos, Bayer József, Bánóczi József, Behyna Ágoston, Bély Mihály, Beksics Ignác, Bellaágh László, Bene Antal, Birkás Géza, Bognár János, Böhm János, Chovancsák István, Czeizler Rikárd, Cseh Lajos, Csízik Gyula, Déri Zsigmond, Dinics Ödön, Éberling (Éber) József, Erődi-Harrach Béla, Farkas Imre, Feszl László, Garzó Bertalan, Gerhardt Alajos, Glatz Károly, Glück Károly, Gragger Róbert, Hofrichter József, Hoitsy Pál, Holics Ödön, Honti Rezső, Hornischek Henrik, Innocent Ferenc, Jablonszky János, K. Jónás Ödön, Kaiblinger Fülöp, Kaszap Antal, Kis E. János, Kleiszner Rezső, Kopp Lajos, Koren János, Kovaliczky Kornél, Könnye Nándor, Kőrösy Henrik, Kräuter Ferenc, Kubacska András, Lechner Gyula, Lehner, Vilmos, Leimeter Sebestyén, Lengyel Géza, Lenkei Lehel, Lojka Hugó, Lukács Ödön, Maurer János, Mendlik Alajos, Mihály József, Mika Imre, Muraközy

Károly, Nagy Sándor, Németh József, Novák Sándor, Nyilasi Lajos, Orbán Antal, Palágyi Menyhért, Palásti Gyula, Patthy Károly, Pédery Gyula, Péterfi Jenő, Pósa Lajos, Priváry József, Pugin Leó, Radványi Ferenc, Rapcsányi István, Ring Ármin, Sacher Gusztáv, Sajóhelyi Frigyes, Schäfer Illés, Schmidt Antal, Schneider János, Sebestyén Gyula, Sebeszta Ottó, Simonyi (Steiner) Zsigmond, Somogyi Ignác, Somogyi István, Soós Lajos, Szabó Viktor, Szathmáry György, Szenessy Mihály, Szerényi Géza Szikla Gábor, Szilády István, Tankó János, Tari Imre, Tattay Ferenc, Tárkányi Jenő, Teschler György, Tellér Gyula, Tergina Gyula, Thienemann Tivadar, Toborffy Béla, Toborffy Zoltán, Tölgyi Gyula, Töttössy Béla, Turcsányi János, Ujhelyi Sándor, Vasvári Benő, Vaszkó György, Vermes (Wutz) Albert, Vidéky János, Vörös Lajos, Weninger László, Wittinghoff Gyula, Wolf Ágoston, Zalányi Béla, Záborszky Sándor, Zsák R. József.

Róm. kath. hitoktatók: Gerely József, Glatz József, Horváth Dezső, Kanovich Béla, Krizsán Mihály, Lehmann Ágoston, Nemes Antal, Ott Ádám, Trikál József, Töttössy Miklós, Való János, Veszely Alajos, Zabriczky Aladár. Izr. hitoktatók: Bak Izrael, Havas Manó, Kayserling Mór, Kohn Sámuel, Krausz Sámuel, Leipniker Márk, Rappaport Béla, Scheiber Lajos, Schön Dávid, Schön Izrael, Stern Ábrahám, Weiszburg Gyula.

Róm. kath. tárgyakat tanitottak: Balogh Andor, Bockelberg Ernő, Bódogh János, Erődi Ernő, Fabró Henrik, Fillinger Ferenc, Finály Gábor, Gerlóczy Zsigmond, Harmath Arthur, Hegedüs Ernő, Juba Adolf, Káló Gyula, Keresztessy Sándor, Kereszthy Jenő, Kontor Elek, Kovács Alajos, Kovács István, Kozáry József, Kuzsinszky Bálint, Langer János, Lánczy Jenő, Láng Menyhért, Maczák Manó, Markovits Iván, Máthé István, Meiszner Imre, Nagy Sándor, Osváth Jenő, Párdányi Emil, Pekár Mihály, Pruzsinszky Pál, Ransbourg Zsigmond, Ságh József, Schnabel Róbert, Sellei Gyula, Szőcs Elek, Viczenik Antal.

Az említettek közül tudományos, művészeti vagy pedagógiai munkásságukkal kitünő érdemeket szereztek: Baróti Lajos történetiró; Bánóczi József, akadémikus, filozófiai és irodalomtört. iró; Birkás Géza, egyet. magántanár, francia philologus; Bódogh János, a stenographiai irodalom művelője; Erődi-Harrach Béla, tanker. főig., a M. T. Akadémia tagja, földrajzi iró, a török és perzsa költészet ismertetője és tolmácsa; Gerlóczy Zsigmond, orvostud. iró, egyet. tanár; Gragger Róbert, irodalomtört. iró és egyet. tanár Berlinben; Innocent Ferenc festőművész; Jónás Ödön, műegyet. tanár; Juba Adolf, egyet. magántanár, orvostud. iró; Kayserling Mór és Kohn Sámuel zsidó theologusok és a zsidó

történelem búvárai; Kuzsinszky Bálint, egyet. magántanár, történet- és régiségtudós, a M. T. Akad. Tagja; Lechner Gyula, képfaragó és festőművész; Markovits Iván, a magyar gyorsírás mestere; Nagy Sándor, stenographus; Patthy Károly, műfordító; Pekár Mihály, a pozsonyi egyet. tanára; Péterfi Jenő, a tüneményes tehetségű eszthetikai író; Pósa Lajos, költő; Simonyi Zsigmond, a nyelvtudós, egyet. tanár és a M. T. Akad. tagja; Szathmáry György, miniszteri tanácsos, akadémikus, közgazd. és tanügyi író és fordító; Thienemann Tivadar, a pozsonyi egyetem tanára; Trikál József és Zubriczky Aladár, egyet. tanárok, a theol. tudományok művelői; Ágh Géza, Böhm János, Felsmann József, Finály Gábor, Wolf Ágoston mint igazgatók; Schnabel Róbert, a szegedi tankerület kir. főigazgatója.

Az intézet volt növendékei közül többen emelkedtek magas műszaki tisztségekre. A tudományos irodalom terén leginkább kitünt: Schaffer Károly idegorvos, egyet. tanár; Gulyás Pál, irodalomtört. író, egyet. magántanár; Kelemen (Wolf) Béla, székesfehérvári főreálisk. igazgató és szótár-író; Toborffy Zoltán, egyet. magántanár, a Szent István Akadémia tagja; a zeneirodalomban: Szabados Béla, a Zeneművészeti Főiskola tanára, nemzeti „Hiszekegy"-ünk pályanyertes dallamának szerzője. Egyébiránt az iskola az 1921/22. isk. évben fönnállásának 50-ik esztendejét tölti be.

II.

Iskolánk az 1921/22. évben.

Változások a tanári testületben. Az 1921/22. iskolai év elején többrendbeli változás érte tanári testületünket. Dr. Somogyi István c. igazgató, a tanári kar seniora, egészségének helyreállítása végett szeptember 19-étől kezdve szabadságot élvezett; dr. Kaiblinger Fülöp r. tanártársunk pedig ugyancsak szeptember havában nyugdíjazását kérte. Vörös Lajos id. tanárt még a tanév megkezdése előtt a IV. ker. községi Eötvös József-főreáliskolába rendelték át; hasonlókép elkerült az intézettől Harmat Arthur énektanár és dr. Szőcs Elek iskolaorvos, az egészségtan tanára. A megürült helyek betöltésére viszont a tek. főv. tanácsa Nagy Sándor id., dr. Zalányi Béla polg. isk. r., Keresztby Jenő id. tanárt és dr. Párdányi Emil gyak. orvost rendelte az iskolához.

A tanév kezdete és lefolyása. Az I. osztályra jelentkezett tanulók felvételi vizsgálatait augusztus 27. és 29. napján ejtettük meg. Augusztus 30-án — az alakuló értekezlet után — voltak a javító- és pótló-, 31-én és szeptember 1—3. napján a magánvizsgálatok, szeptember 1. és 2. napján a beírások.

A tanév megnyitása szeptember 4-én ment végbe, régi jó szokás szerint ünnepélyes Veni Sancte-val, és 5-én megkezdtük a tanítást. A munka ettől fogva megszakítás nélkül folyt a VIII. osztályban május 6-ig, a többiben június 9-ig. A rendkívüli tárgyak közül a latin nyelvet legalább a második félévben, a fizikai gyakorlatokat, a műéneket és zenét pedig egész esztendőben tanítottuk. A kémiai gyakorlatok a szükséges anyagok hiánya miatt mindvégig szüneteltek.

Tanulmányi előmenetel és fegyelem. Az iskolai munka folytonossága kedvező hatással volt az ifjúság szellemi fejlődésére, de a háborús és forradalmi évek hatásai még erősen érezhetők. Azonban a jelen hatásai sem voltak mindenben jótékonyak s kivált a súlyos anyagi viszonyok nemcsak a tanárok, hanem a növendékek egyrészének energiáját is érezhetően csökkentették. A felső osztályok szellemi színvonala általában mélyen alatta van a háború előttinek. Az iskolai külső fegyelem megfelelt ugyan a követelményeknek s nagyobb kihágás, mely a

fegyelmi szabályok szigorúbb alkalmazását vonta volna maga után, nem fordult elő: a tanulók belső fegyelmezettsége tekintetében azonban még mindig sok a kívánni való.

A vallásos és hazafias szellem ápolása. A vallásos és hazafias szellem ápolása régi programmja intézetünknek. Rajta voltunk, hogy ez a kettős szellem az intézetnek minden ténykedését áthassa és fő-fő tényezője legyen növendékeink gondolkodásának s érzelmi világának. Nagy gondot fordítottunk az ifjúság vallásos gyakorlataira és a bennük való részvételben igyekeztünk jó példával elüljárni. A róm. kath. növendékek vasár- és ünnepnapokon az igazgató s egyes tanárok vezetésével testületileg jártak istentiszteletre és a szentmisék alatt az ifjúság vegyeskara énekelt. Mind a katholikus, mind a protestáns növendékség vasárnaponként szentbeszédet hallgatott; ezenfelül az előbbiek kétszer végeztek szentgyakorlatot, többször járultak a bűnbánat szentségéhez és május 30-án áhítattal vettek részt a budai várban tartott istentiszteleten és Szent Jobb-körmeneten.

Ünnepek, kivonulások. Október 6-án a tanári kar és az ifjúság a Jézus Szent Szíve egyházban ünnepélyes istentiszteletet hallgatott, melynek keretében Horváth Rezső hittanár gyújtó szónoklatot intézett a gyülekezethez. November 13-án a „Komárom" monitor 1919. június 26-án Paksnál elesett hőseinek, Csicsery László és Mahr Ottó sorhajóhadnagynak temetésén vettünk részt. Március 15-én az iskola dísztermében volt ünnepély a következő műsorral: 1. Hiszek egy Istenben. Himnusz. Zenekari kísérettel énekelte az ifjúság vegyeskara. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta Nyilasi Lajos tanár. 3. Talpra magyar. Előadta az ifjúság vegyeskara. 4. Hubay, Ábránd. Hegedűn, zongorakísérettel, előadta Gertler E. IV. o. t. 5. Lampérth: A mélységből. Szavalta Keusch József VIII. o. t. 6. Ammer: Nem, nem, soha! Előadta az ifjúsági vegyeskar. 7. Rákóczi-induló. Előadta az ifj. zenekara. 8. Kivonulás az irredentaszobrokhoz.

Április 30-án a Magyar Jövő érdekében tartottunk gyűjtéssel összekapcsolt ünnepet és ez alkalommal Nagy Sándor tanár mondott tartalmas beszédet azokról a feladatokról, melyeknek megoldása a magyar ifjúságra vár, hogy a hazát romjaiból fölépíthesse. Végre június 29-én az iskolai évet zártuk be gazdag műsorú ünnepéllyel.

Sajnos, a közönség, mely korábban sűrűn kereste fel ünnepeinket, újabban alig érdeklődik irántuk. A Magyar Jövő ünnepély alkalmával rendezett gyűjtés eredménye mindössze négyszáz-egynéhány korona volt és ennek is háromnegyed részét magok a tanulók adták össze.

Kirándulások. A tanári kar a Rendtartás értelmében még az isk. év elején megállapította a teendő tanulmányi kirándulások tervezetét. A terv — részben az időjárás alkalmatlansága, részben egyéb, előre nem látott akadályok miatt — nem volt egészben megvalósítható; de így is több mint 20 kirándulás rendeztetett, részint a főváros környékére (Margitsziget, Aquincum, Fehéregyháza, tört.; Gellérthegy, Sashegy, Lágymányos, termr.), részint a főváros egyházi és világi építészeti emlé-

keihez és szobraihoz, továbbá a Néprajzi, a Fővárosi és a Mezőgazdaság Múzeumba, a N. Múzeum régiségtárába, a képtárakba, az Akad. Goethe-szobájába, a Dante-kiállításba, a Hűtőházba és nagyjaink sírjaihoz. Egyes csoportok ismét a Zeneakadémia t. Igazgatóságának szivességéből az illető főiskola hangversenyeit látogatták. A kirándulások mindig kapcsolatban voltak a tanítással és jórészt egyúttal anyaggyűjtésül szolgáltak.

Testnevelés. A testgyakorlási órákat saját tornaterem híján továbbra is a Nemzeti Tornaegylet csarnokában kellett tartanunk. A tanulók közül 42 lépett be a Budapesti középiskolai Atlétikai Club tagjai közé, s az intézet kiváló eredménnyel vett részt az egyesületnek május 28-án lefolyt országos versenyében. Az intézeti stafétában, mely 24 fővárosi és 8 vidéki intézet részvételével folyt le, főreáliskolánk csapata (Olasz Ferenc I. A), Fákla Ferenc II. A), Uhmann István III. B), Röszler Ferenc IV. B), Füstös Miklós V., Róbel Géza VI., Somogyi József VII., Hidi Imre VIII. o. t.) lett az első. A 4×100 m. stafétában heves küzdelem után ugyancsak a mi fiaink arattak győzelmet. A verseny két nagy jutalma: a nmélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter vándordíja és a főváros ezüstserlege dicséri nemes igyekezetüket. Az egyéni mérkőzésekben szintén többen kiváltak. Sebők Gyula VII. o. t. a súlydobásban 4-ik, Hidi Imre VIII. o. t. a 100 m-es síkfutásban 2-ik helyre került; Mohrberger Alajos VIII. o. t. viszont mint a hármas- és a távolugrás kétszeres bajnoka hagyta el a küzdőteret.

Egészségi állapot. Az egészségi állapot a mult évihez képest hanyatlott. A tornázás alól teljesen 14, részben 5, rövidebb időre 12 tanulót kellett fölmenteni. Az iskolai év folyamán 7 növendék betegedett meg vörhenyben, 1 kanyaróban; hozzátartozóinak ragályos megbetegedése miatt az illetékes ker. orvosok 17-et tiltottak el az előadások látogatásától. Nem járványos betegség miatt egy hétnél hosszabb ideig 63 tanuló mulasztott.

Az iskolai épület és fölszerelés. Az iskolai épületnek évek óta kivánt tatarozását a súlyos anyagi viszonyok továbbra is lehetetlenné tették, s a javítás mindössze a tetőzetnek jelentéktelen megigazítására és kitört ablakok beüvegezésére szorítkozott. Az épület külseje és belseje egyaránt rávall a lefolyt nehéz időkre. A fölszerelés körül szintén sok a kívánni való. A könyv- és szertárak gyarapodása jelentéktelen. Ifjúsági könyvtárunkat rendbe hoztuk és 1469 K 40 f költségen 50 db. könyvvel szaporitottuk. A szegény tanulók részére szánt tankönyv-gyűjteményre az ú. n. vegyesdíjakból 5800 korona fordíttatott. A testgyakorlás céljaira 6131 K költségen 1 súlygolyót, 1 diszkoszt, 2 gerelyt, 4 gerelyrúdat, 2 football-, 2 füleslabdát és 12 aprólabdát vásároltunk.

Látogatások. Az iskolai előadásokon időről-időre megjelentek: Baránszki László, Baross Gyula, Birkás Géza, Hankó Vilmos, Krywald Ottó, Méhes Gyula, Takács György és Varga György szakfelügyelő urak és tapasztalataikról az érdekelt tanárokkal üdvös eszmecserét folytattak.

Jótékonyság. A főváros közönsége 112 tanulót részesített teljes, 30-at féltandíjmentességben és 65-öt számfeletti tandíjkedvezményben. A Szilágyi István-alapítvány kamataiból 2 növendék élvez fejenkint 160 K-ás segélyt. A segélykönyvtárból 97 tanuló kapott ingyen tankönyvet. A Millenniumi alapítvány bevételeiből, melyekhez maga az alapítvány 240, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület 300, Szegedi Hugó mérnök úr és az Egyesült Budapesti Főv. Takarékpénztár 100-100 K-val járult, 5 növendék között 1035 koronát osztottunk ki. Az intézet volt tanulóinak iskolatársi szövetsége, mely a tél folyamán az iskola dísztermében saját tagjainak és a tudós- és művészvilág több kiválóságának közreműködésével jótékonycélú estélyeket rendezett, mint az előző isk. év végén is, 12.000 koronát fordított szegénysorsú, jóigyekezetű tanulók fölsegítésére.

Legyen szabad ezen a helyen is köszönetet mondanunk a nemeslelkű adományozóknak és hálánkat tolmácsolnunk jeles művészeink, Loewe Margit, Sz. Marschalko Rózsa úrnők, Balázs Árpád, Fehér Gyula urak és a többi nemes közreműködők szívességéért!

Az egyesült Budapesti Főv. Takarékpénztár 200 koronás ösztöndíjának Nyilasi Lajos IV. b) oszt. tanuló az élvezője. Az Erődi-féle hadialap és a MOVE-alapítvány kamatai az isk. év végéig nem állottak az iskola rendelkezésére.

Az *ifjúsági egyesületek* szorgalmas tevékenységet fejtettek ki; az énekkar jeles karmestere, Kereszthy Jenő tanár kitünő vezetése alatt szokatlanul magas színvonalra emelkedett s méltó büszkesége az intézetnek.

III.

Az intézet hatóságai, tanári testületének működési köre és segédszemélyzete.

1. **Hatóságok.** A budapesti VIII. ker. közs. Vörösmarty Mihály főreáliskola fentartója: Budapest székesfőváros közönsége. A főváros részéről a hatóságot a főváros törvényhatósága, illetőleg tanácsa gyakorolja. A fővárosi tanács közoktatási ügyosztályának vezetője: *dr. Zilahi-Kiss Jenő* tanácsnok. Tanulmányi tekintetben az iskola a vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a budapesti tankerületi főigazgatóság vezetése alatt áll. A minisztériumi középiskolai ügyosztály főnöke: dr. *Viszota Gyula* tankerületi főigazgató, a M. T. Akadémia tagja. A budapesti tankerület főigazgatója: dr. *Pintér Jenő*, a M. T. Akadémia tagja.

2. **Tanári testület.** *a)* Igazgató: dr. *Horváth Cyrill.* Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv. Tanította a bölcs. előtant és a közg. ismereteket a VIII. osztályban, heti 5 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 33, ebben az iskolában 10. (Lakik az intézetben.)

b) A tanári testület nyugalmazott tagjai: *Felsmann József* c. főigazgató, *Berkes Imre* igazgató, dr. *Chovancsák István* c. igazgató, dr. *Éber* (Eberling) *József*, dr. *Kaiblinger Fülöp*, *Kleiszner Rezső*, dr. *Patthy Károly*, *Sajóhelyi Frigyes* c. igazgató, dr. *Weninger László* tanárok.

c) A tanári testület rendes tagjai:

1. *Lenkei Lehel*, igazgatóhelyettes, r. tanár, a VII. oszt. főnöke. Szaktárgyai: a mennyiségtan, ábrázoló geometria és testnevelés. Tanította a mennyiségtant és az ábrázoló geometriát a VII. osztályban, a rajzoló geometriát a IV. a) oszt.-ban, heti 9 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 17, ebben az iskolában 10. (Lakik VI., Felsőerdősor 31.)

2. Dr. *Birkás Géza*, r. tanár. Szaktárgyai: a magyar és francia nyelv. Mint a fővárosi középiskolák francianyelvi szakfelügyelője egész évben szabadságolva volt. Tanári szolgálati éveinek száma 20, ebben az iskolában 18. (Lakik I., Attila-u. 7.)

3. *Bognár János*, r. tanár, a VIII. oszt. főnöke, a történelmi és földrajzi szertár őre. Szaktárgyai: a történelem és földrajz. Tanította a történelmet a III. b), VII. és VIII. osztályban, a földrajzt a III. a), III. b) és IV. b) osztályban, heti 18 órában. Szolgálati éveinek száma 25, ebben az iskolában 15. (Lakik IX., Tompa-u. 14.)

4. *Cseh Lajos,* c. igazgató, r. tanár. Szaktárgyai: a földrajz és történelem. Tanította a történelmet a IV. a), IV. b), V. és VI., a földrajzot a II. a) és IV. a) osztályban heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 30, ebben az iskolában 7. (Lakik VIII., Rákóczi-tér 10.)

5. *Garzó Bertalan,* r. tanár, a IV. b) oszt. főnöke, a rajzszertár őre. Szaktárgyai: a műv. és geom. rajz. Tanította a szk. rajzot a IV. a), IV. b), V., VI., VII. és VIII., a rajzológeometriát az I. b) és IV. b) osztályban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 15, ebben az iskolában 7. (Lakik VIII., Práter-u. 9.)

6. Dr. *Glatz Károly,* r. tanár, a II. a) osztály főnöke, az ifj. könyvtár őre. Szaktárgyai: a magyar és német nyelv. Tanította a magyar nyelvet a II. a), VI. és VIII., a német nyelvet a II. a), a szépírást az I. a) oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 17, ebben az iskolában 17. (Lakik IX., Boráros-tér 6.)

7. *Glück Károly,* r. tanár, az ifj. zenekar vezetője. Szaktárgyai: a műv. és geom. rajz. Tanította a szabadkézi rajzot a III. a)—VIII. és a r. geometriát a III. a) és III. b) oszt.-ban, heti 20 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 25, ebben az iskolában 5. (Lakik V., Rudolf-tér 1.)

8. Dr. *Honti Rezső,* r. tanár. Szaktárgyai: a német, francia és olasz nyelv. Tanította a németet a VII., a franciát a III. a), IV. b), VI. és VII. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 22, ebben az iskolában 3. (Lakik I. Greguss-u. 7.)

9. *Horváth Ernő,* polg. isk. r. tanár, az V. oszt. főnöke. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a II. a), IV. a), IV. b), V., a szépírást a I. b) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 18, ebben az iskolában 4. (Lakik VII., Damjanich-u. 18.)

10. *Horváth Rezső,* vallástanár. Tanította a róm. kath. vallástant az I—VIII. oszt.-ban, heti 24 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 2. (Lakik IX., Bokréta-u. 33.)

11. Dr. *Koren Dénes,* r. tanár, a III. b) oszt. főnöke, a fizikai szertár őre és a fizikai gyakorlatok vezetője. Szaktárgyai: a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a III. a), III. b), a természettant a III. a), III. b), VII. és VIII. osztályban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 14, ebben az iskolában 13. (Lakik IX., Kinizsi-u. 29.)

12. *Nagy Sándor Kálmán,* r. tanár. Szaktárgyai: a magyar és német nyelv. Tanította a magyar nyelvet az I. a), a németet az I. a), IV. a), IV. b), a szépírást a II. a), és II. b) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 2, ebben az iskolában 1. (Lakik IV., Magyar-u. 11.)

13. Dr. *Nyilasi Lajos,* r. tanár, az I. b) oszt. főnöke, a tanári könyvtár őre. Szaktárgyai: a magyar, latin és német nyelv. Tanította a magyar nyelvet az I. b), IV. a), IV. b), és VII., a német nyelvet az I. b) oszt.-ban, heti 19 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 20, ebben az iskolában 15. (Lakik X., Simor-u. 7.)

14. *Priváry József,* c. igazgató, r. tanár. Szaktárgyai: a mennyiségtan és fizika. Tanította a mennyiségtant az I. a), I. b), VI. és VIII., a gyorsírást a IV. a) és IV. b) oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 31, ebben az iskolában 16. (Lakik VIII., Pál-u. 6.)

15. Dr. *Radványi Ferenc*, r. tanár, a II. b) oszt. főnöke. Szaktárgyai: a magyar, német és latin nyelv. Tanította a magyar nyelvet a II. b), a német nyelvet a II. b), V., VI. és VIII. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 23, ebben az iskolában 9. (Lakik Kispest-Wekerle-telep, Fő-tér 3.)

16. Dr. *Scheiber Lajos*, vallástanár. Tanította az izr. vallástant az I—VIII. oszt.-ban, heti 24 órában. (Lakik VII., Kún-u. 12.)

17. Dr. *Somogyi István*, c. igazgató, r. tanár. Szaktárgyai: a földrajz és természetrajz. Az egész tanévben szabadságon volt.

18. *Szerényi Géza*, r. tanár, a geometriai szertár őre. Szaktárgyai: a mennyiségtan és ábrázológeometria. Tanította a rajzológeometriát az I. a), II. a), II. b), az ábrázológeometriát a VI. és VIII. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 29, ebben az iskolában 22. (Lakik I., Átlós-út 26.)

19. Dr. *Tari Imre*, r. tanár, a IV. a) oszt. főnöke. Szaktárgyai: a német és francia nyelv. Tanította a francia nyelvet a III. b), IV. a), V. és VIII. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 3, ebben az iskolában 3. (Lakik III. Kálvin-u. 4.)

20. Dr. *Toborffy Zoltán*, r. tanár, a VI. oszt. főnöke, a kémiai szertár őre. Szaktárgyai: a természetrajz és kémia. Tanította a mennyiségtant a II. b), a vegytant az V., VI., VII., a természetrajzot az V. és VI. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 20, ebben az iskolában 14. (Lakik I., Budafoki-út 35.)

21. Dr. *Töttössy Béla*, r. tanár, a III. a) oszt. főnöke és az ifj. önképzőkör vezetője. Szaktárgyai: a magyar és német nyelv és a történelem. Tanította a magyar nyelvet a III. a), III. b), V., a német nyelvet a III. a) és III. b), a történelmet a III. a) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 22, ebben az iskolában 6. (Lakik I., Diószeghi-út 51.)

22. Dr. *Zalányi Béla*, polg. isk. r. tanár, az I. a) oszt. főnöke, a természetrajzi szertár őre. Szaktárgyai: a természetrajz és földrajz. Tanította a földrajzot az I. a), I. b), II. b), a természetrajzot az I. a), I. b), II. a), II. b) oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 12, ebben az iskolában 1. (Lakik X., Család-u. 42.)

23. *Záborszky Sándor*, r. tanár, az ifj. sportegyesület vezetője és a cserkészcsapat parancsnoka. Szaktárgya: a testnevelés. Tanította a testgyakorlást az I—VIII. oszt.-ban, heti 24 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 14, ebben az iskolában 10. (Lakik IX., Haller-u. 88.)

d) Óraadó tanár: Dr. *Párdányi Emil*, iskolaorvos. Tanította az egészségtant a VII. oszt.-ban, heti 2 órában. (Lakik VI., Kaplony-u. 7.)

e) A rendes órarend keretén kívül tanító vallástanárok: *Algöver Andor*, az I—IV. o. ág. ev. vallástanára. (Lakik VIII., Kisfaludy-u. 19.) — *Bikar Radivoj*, gör. kel. szerb plébános. (Lakik IV., Váci-u. 66.) — *Biró Lajos*, unitárius lelkész. (Lakik V., Koháry-u. 4.) — *Gaudi László*, az V—VIII. oszt. ág. ev. vallástanára. (Lakik VII., Wesselényi-u. 34.) — *Mihalovich Sándor*, g. kath. vallástanár. (Lakik VII., Rottenbiller-u. 5/b.) — *Tóth József*, ref. hittanár. (Lakik VI., Andrássy-út 60.)

f) A rendkívüli tárgyak tanárai: Dr. *Horváth Endre*, id. tanár. Tanította a latin nyelvet az I—IV. évfoly., heti 13 órában. (Lakik II., Lövőház-u. 16/b.) —

Kereszthy Jenő, polg. isk. r. tanár, az ifj. énekkar vezetője. Tanította a műéneket, heti 3 órában. (Lakik VIII., Múzeum-u. 19.) — Dr. *Koren Dénes*, r. tanár, a fizikai gyakorlatokat vezette heti 4 órában.

g) Irodai szolgálatra beosztva: *Garzó Bertalanné*, székesfőv. szaktanító. (Lakik VIII., Práter-u. 9.)

3. **Altisztek és takarítószemélyzet**: Kiss Vilmosné, Ládi Mihály r., Krekács János, Terczy Lajos id. altiszt; Bartl Mária, özv. Fehér Jánosné, Nagy Ferencné, özv. Szabó Sándorné takarítónő.

IV.

A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága.

Horváth Cyrill. A M. Tud. Akadémia l., az Akad. irodalomtörténeti bizottságának r. és az Irodalomtörténeti Társaságnak vál. tagja. Az isk. év folyamán megjelent tőle a következő munka: Középkori magyar verseink. (Régi M. Költők Tára, I. K. 2. K.) Budapest, 1921. 1—531. l. A M. T. Akad. kiadása.

Birkás Géza. Az Erzsébet-Tudományegyetem magán- s ugyanott a francia filológia hely. tanára. Ismertetéseket írt a Kath. Szemle és Történeti Szemle c. folyóiratba és francia nyelvkönyvet adott ki a reáliskolák és leánygimnáziumok III—IV. oszt. részére.

Honti Rezső. Munkái: Tolsztoj működése. (Ért.) Fogazzaro: Leila. (Műford). Sajtó alá rendezte Laczkó Hugóval együtt szerkesztett francia nyelvtanát és Keresk. Levelezőjét.

Lenkei Lehel. A VI. ker. Egys. Ker. Nemzeti Liga főtitkára, az Ébredő Magyarok Egyesülete központi választmányának tagja. Ünnepi beszédet mondott Sopronban, Kőszegen és Solton nemzeti ünnepélyek alkalmából.

Toborffy Zoltán. Egyetemi magántanár, a Szent István Akadémia r., a budapesti Orsz. Tanárvizsgáló Bizottság r., a Természettudományi Társulat vál. tagja. Ismeretterjesztő cikkeket írt a Természettudományi Közlönybe.

Zalányi Béla. A Magyar Földtani Társ., a Természettud. Társ. és a Földrajzi Társ. tagja. Sajtó alatt vannak következő dolgozatai: Pozsony vidékének hydrogeologiája. Bükk-hegységi oligocén ostrokodák. Szerbiai neogén ostrokodák.

V.

Tananyag.

Az 1899. évi Reáliskolai Tantervben előírt tanítási anyagot megfelelő rövidítésekkel minden osztályban elvégeztük. Az olvasmányokra, könyvnélküliekre nézve, amennyire csak lehetett, a régi rendhez igazodtunk. Új tantárgyak: az I—II. oszt.-ban az ének heti 1—1 órában, a IV. oszt.-ban a gyorsírás heti 1 órában, a VII. oszt.-ban az egészségtan heti 2 órában, a VIII. oszt.-ban a közgazdasági és társadalomtani ismeretek heti 2 órában.

VI.

Az 1921/22. iskolai évben használt tankönyvek.

I. osztály: Beke, Számtan. — Kogutowicz M., Földrajzi iskolai atlasz. — Kőrösi, Földrajz, I. r. — Lehr-Riedl, Magyar olvasók., I. r. — Markovics-Hegedüs, Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv, I. r. — Szterényi, Természetrajz, II. r. — Szinnyey, Magyar nyelvtan, I. r. — Szuppán-Szirtes, Planimetriai alaktan. — Vajda, Szépírási minták. — Róm. kath. nagyobb katekizmus (Szent István-Társ.) — Dékány, Bibliai olvasmányok, I. r.

II. osztály: Beke, Számtan. — Kiss, A geometriai alaktan elemei. — Kogutowicz, Földrajzi iskolai atlasz. — Kőrösi, Földrajz, II. r. — Lehr-Riedl, Magyar olvasókönyv, II. r. — Markovics-Hegedüs, Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv, II. r. — Szterényi, Természetrajz, II. r. — Szinnyey, Magyar nyelvtan, II. r. — Vajda, Rondírás. — Pokorny, Ó-szövetségi bibliai történetek. — Róm. kath. nagyobb katekizmus. — Weisz, Bibliai olvasmányok.

III. osztály: Baróti-Csánki, Magyarország története, I. r. — Bartos-Chovancsák, Francia nyelvtan, I. r. — Beke, Számtan. — Kemény, Kisérleti physika. — Kiss, Konstruktiv planimetria — Kőrösi, Földrajz, III. r. — Lehr-Riedl, Magyar olvasókönyv, III. r. — Markovics-Hegedüs, Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv, III. r. — Szinnyey, Rendszeres magyar nyelvtan. — Pokorny, Új-szövetségi bibliai történetek. — Róm. kath. nagyobb katekizmus. — Schön, A zsidók története, I. r.

IV. osztály: Arany, Toldy, Lehr Albert magy. — Baróti-Csánki, Magyarok története, II. r. — Bartos-Chovancsák, Francia nyelvtan, II. r. — Hankó-Müller, Physikai földrajz, 2. k. — Kiss, Konstruktiv planimetria. — Lutter-Éberling, Algebra. — Markovics-Hegedüs, Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv, IV. r. — Weszely, Stilisztika és olvasókönyv. — Gerely, Római kath. szertartástan, II. k. — Büchler, A zsidók története, II. r.

V. osztály: Ábel-Polikeit-Lévai, Mértan, I. r. — Hankó, Chemia és ásványtan, I. r. — Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, I. r. — Klimo-Bartos, Rendszeres francia nyelvtan, I. r. — Lutter-Éberling, Algebra. — Mika, Világtörténet, I. r. — Riedl, Retorika és olvasókönyv. — Szterényi, Növénytan. — Uhlyárik, Kath. hittan. — Neumann, Bibliai olvasmányok, III. r.

VI. osztály: Ábel-Polikeit-Lévai, Mértan, I. r. — Hankó, Chemia és ásványtan, I. r. — Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, II. r. — Kiss, Ábrázoló geometria, I. r. — Klimó-Bartos, Rendszeres francia nyelvtan, II. r. — Lutter-Éberling, Algebra. — Lutter, Szorszámok. — Mika, Világtörténet, II. r. — Riedl, Poétika és olvasókönyv. — Szterényi, Állattan. — Demény, Erkölcstan. — Fényes, A Biblia. — Frisch, Szemelvények a próf. könyvekből.

VII. osztály: Ábel-Polikeit-Lévai, Mértan, II. r. — Fodor, Egészségtan. — Hankó, Chemia és ásványtan, II. r. — Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, III. r. — Kiss, Ábrázoló geometria, II. r. — Lutter-Éberling, Algebra. — Lutter, Szorszámok. — Mika, Világtörténet, III. r. — Pintér, A magyar irodalom története, I. k. — Vörös, Kisérleti természettan. — Aubermann, Egyháztörténelem. — Weiszburg, A biblia könyvei.

VIII. osztály: Andor, A magyarok oknyomozó története. — Ábel-Polikeit-Lévai, Mértan, II. r. — Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, IV. r. — Kiss, Ábrázoló geometria, III. r. — Kornis, A pszihológia és logika elemei. — Lutter, Szorszámok. — Pintér, A magyar irodalom története, II. r. — Vörös, Kisérleti természettan. — Uhlyarik-Madarász, Apologetika. — Fényes, Szilárd szövetség.

Megjegyzés. Az 1921/22. isk. évben használt tankönyvek a jövő isk. évben is használatban maradnak.

VÁROSI KÖNYVTÁR

VII.

Szertárak, gyűjtemények.

	Vétel	Ajándék	Leltári értéke
I. Tanári könyvtár	5.990	156	30.700 K — f
II. Ifjúsági könyvtár	1.279	—	7.564 „ — „
III. Történelmi szertár	298	—	1.121 „ 83 „
IV. Földrajzi szertár	917	39	7.160 „ 24 „
V. Állat- és növénytani gy. . .	3.457	158	9.660 „ — „
VI. Fizikai szertár	589	108	30.317 „ 48 „
VII. Kémiai szertár	680	76	8.147 „ 11 „
VIII. Geometriai szertár	476	7	5.111 „ 35 „
IX. Szk. rajzi szertár	645	128	6.077 „ 50 „
X. Éremgyűjtemény	1.274	57	159 „ 98 „
Összesen . .	15.605	729	106.019 K. 49 f.

VIII.

Ifjúsági egyesületek.

I. Az önképző-kör.

Az ifjúsági önképző-kört Töttössy Béla r. tanár vezette.

A rendes tagok száma 133 volt, a tisztikar tagjai a következők: ifj. elnök Hajós István, alelnök: Keusch József, titkár: Schmidt Vilmos, könyvtáros: Wondruska József VIII., jegyző: Medzichradszky János, alkönyvtáros: Matusiák Mihály, pénztáros: Igler János, ellenőr: Helisz József VII. o. t.

A kör 1 alakuló, 12 rendes, 2 díszülést és egy — Dante emlékének szentelt — ünnepélyt tartott. Az ünnepélyen és üléseken sorra került 31 szavalat, bírálatra 13 verses kisérlet, 4 irodalmi, 2 művészeti, 5 természettudományi, 1 mathematikai és 1 filozófiai tárgyú értekezés, részint felolvasás, részint szabad előadás alakjában és több ízben vetített képekkel kisérve. Előadatott ezenkívül 32 zeneszám, rendszerint az illető szerzőkre vonatkozó ismertetéssel kapcsolatban.

Jutalmazásban 5 dolgozat részesült, nevezetesen: 1. Dante élete, Hajós István VIII., 2. Dante Divina Commediájának ismertetése Török László VIII. o. tanulótól, 3. a pokol, tisztítóhely és paradicsom képe a Div. Comm. alapján, 200 K-val jutalmazva. Festette Mostoller Nándor VIII. o. t. 4. Műsor a Dante-ünnepélyre. Festette Heffner Gyula VIII. o. t. 5. Magyarország elszakított részeinek térképe, nagyjaink szülő- és nyugvóhelyeinek megjelölésével. A pályadíjat, 100—100 koronát, elnyerte Heffner Gyula és Mostoller Nándor VIII. o. t.; viszont Major József VIII. o. t. rajza dicséretben és 50 K mellékjutalomban részesült.

II. Az ifjúsági zenekar.

Az önképző-körnek kiegészítő részét tevő ifjúsági zenekar — szükséges anyagi eszközök híján — csupán a második félévben folytatta működését. Tanítására és vezetésére, mint az előző években, ismét Glück Károly r. tanár vállalkozott. A tagok száma 34, ebből első hegedűs 10, másodhegedűs 6, harmadhegedűs 5, negyedhegedűs 5, brácsás 2, gordonkás 1, bőgős 1, zongorán játszik 2, harmóniumon 2 tanuló, akiknek nagyrésze ebben az esztendőben lépett a kör kötelékébe.

A kör közreműködött az iskolának minden ünnepélyén és az intézet volt növendékeiből alakult Szövetség június 10-én rendezett hangversenyén. Az újonnan beszerzett és betanult zeneművek száma 2. Ezenkívül betanulták és az intézet évzáró ünnepén az ifjusági énekkarral együtt előadták az iskola jeles volt növendékének, Szabados Bélának nemzeti „Hiszek egy“-ét, a koszorús szerző által főreáliskolánk számára készített kidolgozásban.

III. Cserkészet.

VIII. R. 123. sz. cserkész-csapatunk ez évben is buzgón folytatta tevékenységét. A csapat az 1921-iki nagyszünetben öt hétig Neszmélyen táborozott. Szeptembertől június 1-ig szakadatlanul folyt a növendékek összejöveteli kiképzése, melynek programmját a fotografálásra, könyvkötésre és lombfűrész-munkára való különös gonddal bővítették ki. Október 8-án, a Magyar Cserkész-Szövetség atletikai versenyén 20 érmet szereztek, megnyerték az összes stafétákat s elsők lettek a „kulacsadogató“ mérkőzésben. Május 25-én Megyeren a szövetségi országos harcjátékon 60 taggal voltak képviselve.

Május 29-én ötéves fennállását ünnepelte az egyesület. Ez alkalommal a Nemzeti Tornacsarnokban díszes közönség jelenlétében kitünően sikerült mutatványok sorozatában mutatta be a cserkészélet komoly és mulatságos mozzanatait s kiváltkép harcjátékaival (szuronycsata, labdacsata) meglepő bizonyságát adta fegyelmezettségének.

Kirándulást az év folyamán 27-et, táborozást kettőt rendeztünk. A parancsnoki tisztet Záborszky Sándor tanár viselte. A vezetőtiszt Kovács Gyula műegyetemi hallgató, főreáliskolánk volt jeles növendéke. Alosztályvezetők: ifj. Fischer L., Gerzabek V., Lázár Gy., Mohrberger A. VIII. és Füstös M. V. o. t. Az alosztályok száma 5, a teljes létszám 80, 15 első-, 25 másod- és 40 harmadosztályú cserkésszel.

IX.

A tanulók érdemsorozata.

I. A) osztály.

Jórendűek:

Bán Sándor
Hammerstein József
Ludvig Jenő
Nagy Ödön
Olasz Ferenc
Orován Ottó
Pigniczky Károly
Schippert Ede
Zajk László

Elégséges előmenetelűek:

Barna István
Biró László
Boldog István
Braun Elemér
Corti János
Darnay Béla
Edelmann Róbert
Eifried József
Farkas Jenő
Gündert Szilveszter
Héber György
Horváth Tibor
Jónás Gyula
Katona József
Kozma István
Lenkei Árpád
Mischinger János
Mottl Károly
Muskát Ervin
Pártos György
Pór István
Rieger Lajos ism.
Rosenzweig Sándor
Sedivi József
Szabadi Károly
Szemkő Gáspár
Szertics Lajos
Tamási István
Tari Nándor
Tarits Emil
Tőke Gyula
Váli Gábor
Vörös Zoltán
Wágner Viktor

Egy tárgyból buktak:

Brischa Pál
Csomor József
Lengyel Ferenc
Schwarz Ede

Két tárgyból buktak:

Fekete Ferenc
Oláh Gábor
Petrovics László

Több tárgyból buktak:

Dombi Károly
Győri Sándor
Ördög András

Magántanulók:

Dunai Pál (jó)
Saly Iván (jó)
Zábrák Gyula (egs.)

Kimaradtak: Duska Imre, Fronth János, Kovács Ferenc, Kovacsek Ferenc, Somló Vilmos, Takáts Lajos.

I. B) osztály.

Jelesrendűek:

Kizelka Ede
Vén Béla

Jórendűek:

Dvorzsák Zsigmond
Horti Ákos
Imre Kálmán
Kostyál Géza
Mészáros István
Nyuli József
Raiz Tibor
Szikra László
Vincze Vilmos

Elégséges előmenetelűek:

Balla István
Baumgartner Lajos
Biró György
Biró Vilmos
Dikk Ferenc
Gengler János
Hermann Hugó
Kaufmann Gyula
Kornis Károly
Kölber Tamás
Láng József
Lendvai János
Lukács László
Matlag Ferenc
Miksitz Aladár
Móczár István
Móga Viktor
Nádosdi István
Nemes Ödön
Németh József
Riedl István

Kimaradt: Szász Miklós.

Schmidek György
Schmied Lajos
Stendl Nándor
Stettner Ödön
Szabó Béla
Telkes Mihály
Tóth Endre
Vig Pál
Vörös Sándor
Weisz István
Winter György

Egy tárgyból buktak:

Knébl Ferenc
Kösztler István
Molnár Ferenc

Két tárgyból buktak:

Biddle Alfréd
Füspök Zoltán
Király Géza
Kiss Sándor
Licht Andor

Több tárgyból buktak:

Barta Lajos
Bihari Pál
Lambert László
Strompf László
Szántó János

Magántanulók:

Chinorányi Valér (egs.)
Fillinger Jenő (egs.)
Honti János (jeles)
Mócsán Sándor (egs.)
Seitz Ervin (jó)
Wörner Ernő (egs.)

II. A) osztály.

Jórendűek:

Balogh Pál
Erdős György
Fehér Gyula
László Ferenc

Elégséges előmenetelűek:

Bársony István
Doloviczényi László
Dunai Pál
Fákla Ferenc
Hanslik Lajos
Jäger Vikor
Juhász Tibor
Kadok Sándor
Kaesz József
Kiss György
Killi Imre
Lukács István
Mann Lajos
Németh István
Ottó Dezső
Riedl Géza
Sachs László
Salacz Gyula
Schwarcz Tibor
Sennyei István
Steiner László
Stiller Vilmos

Toborffy Zoltán
Witt Frigyes
Zimmermann János

Egy tárgyból buktak:

Ádám János
Barvinek Dezső
Bencze Lajos
Kohn László
Luhn Albert
Márkus László
Német Nándor
Strompf Pál

Két tárgyból bukott:

Bérczi Béla

Több tárgyból buktak:

Fleischer György
Kucsera József

Magántanulók:

Hönig Ottó (jó)
Kaminszky László (egs.)
Roska Zoltán (elégt.)
Teisz Gyula (jó)
Zábrák Gyula (egs.)

Kimaradt: Óvári Károly. *Osztályozatlan:* Godányi Tibor.

II. B) osztály.

Jórendűek:

Friedmann Béla
Heil Ferenc
Ittner Károly
Meleg János
Morár János
Orel Géza
Szegedi Vilmos

Elégséges előmenetelűek:

Ádám Zoltán
Bayer György
Brauch János
Ecsedi Ferenc
Elschläger Károly
Erményi Tibor
Fekete Lajos
Fillinger Jenő
Gulyás István
Guttyán Antal
Győry Sándor
Hannák Lajos
Heil Antal
Klein Miklós
Koncz Ferenc
Mescsán Mihály
Pavlovits Tibor
Porszász Aladár
Réti György
Schwarz László

Kimaradt: Riemer Géza.

Szabados István
Székely László
Szücs Sándor
Teodorovics János
Tóth László
Varga Lajos
Vilheim Endre

Egy tárgyból buktak:

Fejős Károly
Lepsics Pál
Lichtmann Imre
Smicz Jenő
Vörös Bertalan

Két tárgyból buktak:

Gálicz Károly
Jánoss Imre
Marton János
Marton Lajos

Több tárgyból bukott:

Pócza Géza

Magántanulók:

Csernok Antal (egs.)
Messinger György (egs.)
Mocsán Sándor (egs.)
Wörner Ernő (jó)

III. A) osztály.

Jórendűek:

Böhm László
Dienes D. László
Hartmann Vilmos

Honig Ottó
Horváth József
Malcsiner György
Rózsa György
Spitzer György

Elégséges előmenetelűek:

Árva Endre
Balla Imre
Balogh László
Berkes Zoltán
Bognár Aurél
Brandt Béla
Dóczi János
Erményi Jenő
Fischer Tibor
Fuchswans Alfréd
Grasselli Miklós
Gróf Antal
Hartmann Sándor
Hermann Károly
Kerekes Jenő
Kittl Ferenc
Kovács Boldizsár
Kucsera Gyula
László Miklós
László Pál
Leyrer Dezső
Major Győző
Miklós Ferenc
Nagy Károly
Schwimmer Alfonz
Steiner István
Szentiványi Lajos
Tittel Andor
Török László
Wertheimer Imre

Egy tárgyból buktak:

Hedvig Aurél
Lipcsey Kálmán
Maris Miklós
Pap Ferenc
Simonyi Béla
Szilágyi Árpád
Udvardy Kornél

Több tárgyból buktak:

Artmann István
Gyömörei József
Holenyik Károly
Szabó Endre
Werschitz Emil

Magántanulók:

Berkovics Imre (egs.)
Kaminszky László (jó)
Malcsiner Sándor (egs.)

Kimaradt: Hetyei József, Mayer Jenő, Schneider László, Schuszter Géza.

III. B) osztály.

Jórendűek:

Griesl Sándor
Gudeincz László
Illés György
Inzelt György
Kohn Ernő
Prückler Jenő
Sternád Miklós

Elégséges előmenetelűek:

Biró Béla
Faludy Lajos
Fábos József
Fehér Gyula
Fejér István
Fekete Miklós
Geiringer János
Horváth László
Kertész Pál
Kodár Ferenc
Kovács József
Lamoss Géza
László József
László Tibor
Lénárt György
Major Lajos
Marek Béla
Maurer János
Messinger György
Németh Zoltán
Pollák István
Racsmány Mihály
Rácz István
Remete Imre
Rudas György
Strausz János
Sziklay György
Tonházi Tivadar
Tőke László

Egy tárgyból buktak:

Bodoczi Sándor
Chabada Árpád
Desics Gyula
Kleits Mátyás
Marselek Lajos
Uhmann István

Több tárgyból buktak:

Bader László
Gróf Gyula

45 Kovács István
Kovács Tibor
Plech Andor
Vitáris Ferenc
Weisz Jenő

Magántanulók:

50 Kiss Elemér (egs.)
Mocsán Sándor (egs.)
Ornstein Imre (jó)

Kimaradt: Barna György, Gurka Károly, Kabai Pál, Kiss Elemér, Szabó Kálmán.

IV. A) osztály.

Jelesrendű:

Hőnig Ede

Jórendűek:

Fehér Imre
Lamoss Béla
Preisich Gábor
5 Rosenzweig László
Saly Dezső
Weninger Károly

Elégséges előmenetelűek:

Balázs Imre
Bátky Zsigmond
10 Betnár Béla
Dubcsek János
Fekete János
Gábor Antal
Grulla Jenő
15 Kovács Béla
Lehotkay Lajos
Léhnert Ágoston
Maróthy László
Muskát József
20 Nassau Jenő
Polon György
Rosenbaum Gusztáv
Schäffer Ferenc

Kimaradt: Láng Károly.

Szabó Jenő
25 Vékássy Alajos

Egy tárgyból buktak:

Ficsor Gyula
Orbán Sándor
Stevka János

Két tárgyból bukott:

Bondy Zoltán

Több tárgyból buktak:

30 Berkovics Imre
Kaszás Albert
Kovács József
Kunszt Ferenc
Leichtmann László
35 Soós Béla

Magántanulók:

Brauch Vilmos (egs.)
Lévai Tibor (egs.)
Lőrincz Márton (egs.)
Sándor Béla (egs.)

Osztályozatlan:

Spínka András önk. ism.

IV. B) osztály.

Jelesrendűek:

1 Karácsonyi Géza
Nyilasi Lajos

Jórendűek:

Gyukanovics György
Kovács György
5 Roszival Zoltán
Schätz József

Elégséges előmenetelűek:

Borda József
Bohák Béla

Chevriát Lajos
10 Dobrik László
Dóró László
Feld György
Flinck György
Herpai János
15 Huck Antal
Kellner Zoltán
Kárpáti Tivadar
Kolling Ernő
Kürz János
20 Lovack Ferenc
Márkus István
Marczincsák Gyula
Mezei Lajos

Novák Lajos
Obermann Ferenc
Odor János
Pető Ferenc
Péter Rezső
Renčeviĉ Emil
Rözler Ferenc
Steiner Vilmos
Szekulics Pál
Takács Imre
Tötösi István
Ujkéri Lajos

Egy tárgyból buktak:

Bruszt László
Grünfeld Oszkár
Szerenchy Csaba
Tausz György
Wittek Jenő

Magántanulók:

Alföldi György (egs.)
Mocsán Sándor (egs.)
Ornstein Imre (jeles)

V. osztály.

Jelesrendűek:

Beck István
Klopfer Jenő

Jórendűek:

Berger László
Clauder Ottó
Honti Péter
Nass József
Timár György

Elégséges előmenetelűek:

Alex Antal
Almer József
Balog József
Bastianon Ferenc
Bokor Gyula
Eichel Géza
Faix Vilmos
Farkas István
Füstös Miklós
Goldschmied József
Gruber Antal
Héber István
Kálisch György
Klein József
Kordik Géza
Kron Tibor
Kurucz István
Német Károly
Sági Gyula
Schmidek László
Spitzer Rikárd
Stern Géza
Ifj. Szabó József
Szentiványi Gábor
Székely István
Tóth Ferenc
Weyda József

Egy tárgyból buktak:

Brauch Ferenc
Feldstein Emil
Hartmann Róbert
Juhász László
Kocsis Gusztáv
Póli Antal
Strassenreiter József

Két tárgyból buktak:

Árva László
Bucholz Péter
Halász Jenő
Krasznai András
Mihálka Valér

Több tárgyból buktak:

Seemann Károly
Id. Szabó József
Szemere Károly
Szücs Károly
Weiszbaum Miklós

Magántanulók:

Bleiweiss László (egs.)
Feleki László (egs.)
Kovács Béla (egs.)
Mihálovits Andor (elégt.)
Orbán György (egs.)
Puch János (egs.)
Puch József (egs.)
Sándor Béla (egs.)
Schmidt Ferenc (egs.)
Stross László (egs.)
Veres Gyula (t. t. elégt.)

Osztályozatlan Remete Miklós. — *Kimaradt* Gyenes József.

VI. osztály.

Jórendűek:

Hegyi Ferenc
Miklós Tibor
Szitár Tibor

Elégséges előmenetelűek:

Aczél István
Antal Gyula
Csutorás Kornél
Darvas Tibor
Doktor Sándor
Fazekas Sándor
Fleischmann Lajos
Gecse Viktor
Győry Géza
Hrabák Károly
Kaszab Imre
Klein Béla
Kolba Mihály
Lendvay Márton
Liedl Alajos
Márkus László
Mikó György
Nádor Kálmán
Öhlbaum György
Pártos István
Policzer Hugó
Policzer László
Preisz Dezső
Robel Géza
Scheibner Miklós
Somogyi Sándor
Szabó Sándor
Szegedi Ferenc
Vécsei Tibor
Zoltán Jenő

Egy tárgyból buktak:

Bastir Ernő
Benkő Tibor
Dessewffy Tivadar gr.
Hagyits István
Hajdu Tibor
Klein Tibor
Kun György
Láng Endre
Péter Pál Imre
Somogyi László
Szerenchy Attila
Tegze Gerber Miklós

Két tárgyból buktak:

Bleiweiss László
Feuer László
Orbán György

Több tárgyból buktak:

Dudás Alajos
Dúl Gyula
Farkasvölgyi László

Magántanulók:

Besnyő Frigyes (egs.)
Gyöngyösi László (egs.)
Kovarcz Dezső (egs.)
Kovács Béla (t. t. elégt.)
Markó László (egs.)
Pédery Klára (jó)
Vaszilovics Gyula (egs.)
Wekerle Dezső (egs.)

Kimaradt: Goldreich Dávid, Kürtös István, Somogyi Lajos.

VII. osztály.

Jelesrendű:

Fekete József

Jórendűek:

Agárdi Dezső
Benedek János
Erdős László
Flór Endre
Grünfeld Emil
Igler János
Kaufmann László
Matusiák Mihály
Reich Tibor
Rosenzweig Márton
Schneier Salamon
Somogyi József
Wawrinecz János
Wolsky Albert

Elégséges előmenetelűek:

Braun Zoltán
Dózsa Zoltán
Dutka István
Frankfurt László
Füredi Antal
Grósz Henrik
Halász Gyula
Hélisz József
Hirsch Alfréd

Hisz Attila
Kéry Gyula
Lippai Károly
Marsalek Róbert
Mayor József
Medzichradszky János
Medzichradszky László
Omaszta Sándor
Reisz Frigyes
Reich György
Rimmer Gyula
Sebők Gyula
Steiner Sándor
Szenes István
Záborszky Árpád

Egy tárgyból buktak:

Binetter Antal
Borvendég István
Bukovics Béla
Deák Imre
Halász László
Lichtstrom Gyula
Orbán József
Schuster András
Széll Sándor

Két tárgyból bukott:

Lantai Ede

Magántanulók:

Bencsik Kálmán (egs.)
Bratán István (elégt.)
Gyöngyösi László (egs.)
Halász István (egs.)
Kemény Pál (elégt.)
Mihók András (egs.)
Sárkány István (egs.)
Szávozd Mihály (egs.)
Tóth László (egs.)
Ujhelyi Kálmán (t. t. elégt.)
Walch Rudolf (egs.)
Wallner István (egs.)

Kimaradt: Halász Zoltán, Menich József, Schnierer Oszkár, Wallner István.

VIII. osztály.

Jórendűek:

Hajós István
Keusch József
Schmidt Vilmos

Elégséges előmenetelűek:

Antal János
Bónis Imre
Budai László
Emmerling János
id. Fischer László
ifj. Fischer László
Fodor Sándor
Gerzabek Vilmos
Heffner Gyula
Hidi Imre
Hirschl Zsigmond
Hoffmann Rikárd
Kriska János
Lázár György
Loránd József
Löwinger Samu
Major József
Mautner György
Mayer Jenő
Mostoller Nándor
Mohrberger Alajos
Müller Tibor
Münzer Pál
Nattán Endre
Neubart Gyula
Pauschert István
Petrovics Sándor
Rozinszky László
Sándor Béla
Scheer Lipót
Török László
Wondruska József

Egy tárgyból buktak:

Bauer István
Reiner József

Két tárgyból buktak:

Gárdos Béla
Hegedüs Béla
Walch Rudolf

Magántanulók:

Bratán István (egs.)
Brüder Jenő (egs.)
Döbrössy Károly (2 t. elégt.)
Jendrassik Aurél (jó)
Németh József (2 t. elégt.)
Simon István (2 t. elégt.)
Szabó Gyula (egs.)
Székely Zoltán (elégt.)
Sziegler Ferenc (egs.)
Tóth László (egs.)

Kimaradt: Hankus Imre, Heller György, Hubert Lajos, Perger Ferenc.
Meghalt: Szilágyi Ferenc.

X.

Érettségi vizsgálatok.

Az 1921/22. évi r. érettségi vizsgálatokra 34 nyilvános haladó, 4 haladó és 1 ismétlő magántanuló, összesen 39 tanuló jelentkezett. A május 15., 16. és 17. napján megtartott írásbeli vizsgálatok tételei voltak: 1. *a magyar nyelvből:* Széchenyi mint az önzetlen, alkotó hazafiság mintaképe; 2. *a németből: a)* önálló dolgozat: Die Pflichten des Jünglings in der Bedrängnis unseres Vaterlandes; *b)* fordítás: A mindennapi boldogság titka; 3. *a mennyiségtanból: a)* a jeles- és jórendű tanulók részére: α) Egy számtani haladványban a II. és VIII. tagnak szorzata 64, a IV. és V. tagnak szorzata pedig 80. Felírandó a haladvány (esetleg haladványok) 8 első tagja, továbbá az egyik haladvány 7. és 8. tagjai közé 4 oly tag iktatandó, melyek azokkal ismét arithmetikai haladványt alkotnak; β) Valamely háromszög területe, $t = 182{\cdot}996$ dm^2; két oldalának összege, $a + b = 45$ dm; a harmadik oldal, c pedig 18 dm; mekkorák a háromszög szögei és másik két oldala? — *b)* az elégséges előmenetelűek részére: α) Fejtsük meg ezt az egyenletrendszert: $x^2 + xy - 6y^2 = 24$; $x^2 + 3xy - 10y^2 = 32$; β) Számítsuk ki azon háromszög területét, amelyet az $x^2 + y^2 = 80$ körhöz a $3x - y = 20$ egyenesnek metsző pontjaiban húzott érintők és az X tengely határolnak.

A június 13., 14. és 16. tartott szóbeli vizsgálatokon dr. Négyesy László egyet. r. tanár úr elnökölt. Vizsgálatra bocsáttatott 34 nyilv. haladó, 4 haladó és 1 ism. magántanuló.

Jelesen érettek:

Hajós István
Keusch József
Schmidt Vilmos
Török László
Jendrassik Aurél mt.

Jól érettek:

Heffner Gyula
Loránt József
Mautner György
Wondruska József
Klein Samu mt.

Érettek:

Antal János
Bonis Imre
Budai László
Emmerling János
id. Fischer László
Gerzabek Vilmos
Hidi Imre
Hirschl Zsigmond
Lázár György
Major József
Mayer Jenő
Mohrberger Alajos
Mostoller Nándor
Müller Tibor
Münzer Pál
Neubart Gyula
Pauschert István
Rozinszky László
Sándor Béla
Scheer Lipót
Bratán István mt.
Szabó Gyula mt.

XI.

Statisztikai kimutatás.

1. Rendes tanulók.

A tanulók száma. Az isk. év folyamán beírt tanulók száma osztályonként a következő volt: I. a) 59, I. b) 57, II. a) 42, II. b) 45, III. a) 54, III. b) 54, IV. a) 37, IV. b) 40, V. 53, VI. 54, VII. 53, VIII. 45. Összesen 592 tanuló. Kimaradt 30, meghalt 1, osztályozatlan maradt 3 tanuló.

Az osztályzatot nyert tanulók osztályok szerint a következőképen oszlottak meg: I. a) 53, I. b) 56, II. a) 40, II. b) 44, III. a) 50, III. b) 49, IV. a) 35, IV. b) 40, V. 51, VI. 51, VII. 49, VIII. 40. Tizenkét osztályban 558 tanuló.

A felvett nyilv. tanulók betegségei. Nem fertőző természetű könnyű megbetegedés 1319, súlyos 63 fordult elő; a fertőző megbetegedések száma 8.

A tanulók kora. Az osztályzatot nyert tanulók közül 1912-ben született 5, 1911-ben 78, 1910-ben 90, 1909-ben 85, 1908-ban 74, 1907-ben 65, 1906-ban 56, 1905-ben 43, 1904-ben 47, 1903-ban 8, 1902-ben 7. Összesen 558 tanuló.

A tanulók honossága, születési helye. Az osztályzatot nyert tanulók közül magyar honos 550, külföldi honos 8; budapesti születés 361, vidéki 184, külföldi 13. *Százalékban:* magyar honos 98·56%, külföldi honos 1·44%; budapesti születés 64·70%, vidéki 32·44%, külföldi 2·86%.

A tanulók vallása. Az osztályzatot nyert tanulók közül róm. kath. 311, gör. kath. 2, gör. kel. 3, ref. 53, ág. ev. 28, unit. 2, izr. 157, baptista 2. *Százalékban*: róm. kath. 55·73%, gör. kath. 0·36%, gör. kel. 0·54%, ref. 9·49%, ág. ev. 5·01%, unit. 0·36%, baptista 0·36%, izr 28·45%.

A tanulók anyanyelve. Az osztályzatot nyert tanulók közül anyanyelvre magyar 554, német 3, angol 1. *Százalékban:* magyar 99·28%, német 0·54%, angol 0·18%.

A tanulók nyelvismerete. Az osztályzatot nyert tanulók közül csak magyarul beszél 452, más nyelven is 62. Az utóbbiak közül németül 59, oláhul 2, horvátul 1, ruthénul 1, franciául 1, angolul 1. *Százalékban:* németül 95·32%, oláhul 1·56%, horvátul 0·78% ruthénul 0·78%, franciául 0·78%, angolul 0·78%.

Az idegen anyanyelvűek közül magyarul is tud 4. *Százalékban:* 100%.

A tanulók szüleinek lakhelye. Az osztályzatot nyert tanulók szülei közül Budapesten lakik 480, Csonka-Magyarország egyéb helyén 73, cseh-szlovák megszállás alatt 1, román megszállás alatt 1, joguszláv megszállás alatt 3. *Százalékban:* Budapesten lakik 81·63%, Csonka-Magyarország egyéb helyein 12·42%, cseh-szlovák megszállás alatt 1·19%, román megszállás alatt 1·19%, jogoszláv megszállás alatt 3·57%.

A tanulók szüleinek foglalkozása. Az osztályzatot nyert tanulók szülei közül önálló gazda 7, önálló iparos 117, önálló kereskedő 68, önálló értelmiségi 40, közalkalmazott 127, magánalkalmazott 162, egyéb 37. *Százalékban:* önálló gazda 1·26%, önálló iparos 20·96%, önálló kereskedő 12·16%, önálló értelmiségi 7·17%, közalkalmazott 22·76%, magánalkalmazott 29·05%, egyéb 6·64%.

A tanulók viselete. Dicséretes 387, megfelelő 171. *Százalékban:* dicséretes 69·35%, megfelelő 30·65%. Az igazgatói megrovások száma 4; tanárkari megrovásban senki sem részesült.

Az ismétlő tanulók száma 16.

A tanulók előmenetele. Jelesrendű 8, jórendű 81, elégséges 337; bukott egy tárgyból 70, két tárgyból 26, több tárgyból 36. *Százalékban:* jelesrendű 1·79%, jórendű 14·52%, elégséges 60·06%, bukott egy tárgyból 12·72%, két tárgyból 4·65%, több tárgyból 6·44%.

A bukott tanulók száma osztályonként: I. a) 10, I. b) 12, II. a) 11, II. b) 10, III. a) 12, III. b) 13, IV. a) 10, IV. b) 5, V. 17, VI. 17, VII. 10, VIII. 5. *Százalékban:* I. a) 18·87%, I. b) 21·43%, II. a) 27·50%, II. b) 22·73%, III. a) 24·00%, III. b) 26·53%, IV. a) 27·78%, IV. b) 12·50%, V. 33·33%, VI. 33·33%, VII. 22·45%, VIII. 12·50%.

Mint rk. tárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta a műéneket 124, a latin nyelvet 8, az egészségtant 49, a fizikai gyakorlatokat 24, a zenét 20 tanuló.

A tanulók mulasztása. Az egész isk. évben mulasztott tanítási óraszám 22.905. Egy tanulóra átlag 41 óra esik.

2. Magántanulók.

Az év folyamán 73 magánvizsgálat tartatott. Osztályok szerint: I. a) 3, I. b) 6, II. a) 5, II. b) 5, III. a) 3, III. b) 3, IV. a) 4, IV. b) 3, V. 11, VI. 8, VII. 11, VIII. 11. Vallás szerint: róm. kath. 37, gör. kath. 6, ref. 10, ág. ev. 5, izr. 14. *Százalékban:* róm. kath. 54·79%, gör. kath. 8·23%, ref. 13·69%, ev. 5·49%, izr. 17·80%. Megfelelt 60, nem felelt meg 13. *Százalékban:* megfelelt 82·19%, nem felelt meg 17·81%.

XII.

Tudnivalók a jövő isk. évre vonatkozólag.

1. **Előjegyzés az I. osztályba.** Jelentkezés július 1-én és 2-án és augusztus 25-én és 26-án d. e. 9—11 óra között. El kell hozni az elemi iskolai tanulmányi könyvecskét, a IV. osztályú bizonyítványt, a tanuló születési anyakönyvi kivonatát és a himlőoltási bizonyítványt.

2. **A javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatokat** augusztus hó 30-án reggel 9 órától tartjuk. Ezen vizsgálatokra a tanulóknak aug. 27-én reggel 9 órakor kell jelentkezniök.

3. **A tanulók beiratását** szeptember hó 1. és 2. napján végezzük, az intézet hirdető tábláján olvasható rend szerint. Szeptember 3-án túl az igazgató csak nagyon megokolt esetben vehet fel tanulót. Október elseje után a felvételre kérvény alapján a tanker. kir. főigazgatóság adhat engedélyt.

4. **A magánvizsgálatokra** a díjak befizetése mellett legkésőbb augusztus hó 25-ikéig kell jelentkezniök az erre jogosult tanulóknak. A magánvizsgálatok pontos idejét az intézeti hirdetőtáblán fogjuk közölni.

Tartalom. Lap

I. Iskolánk múltja 3
II. Iskolánk az 1921/22. tanévben 6
III. A tanári testület működési köre 10
IV. A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága 14
V. Tananyag 15
VI. Tankönyvek 16
VII. Szertárak és könyvtárak 18
VIII. Ifjúsági egyesületek 19
IX. Évi érdemsorozat 21
X. Érettségi vizsgálatok 29
XI. Statisztikai kimutatás 30
XII. Tájékoztató a jövő isk. évre 32

Székesfővárosi házinyomda 1922